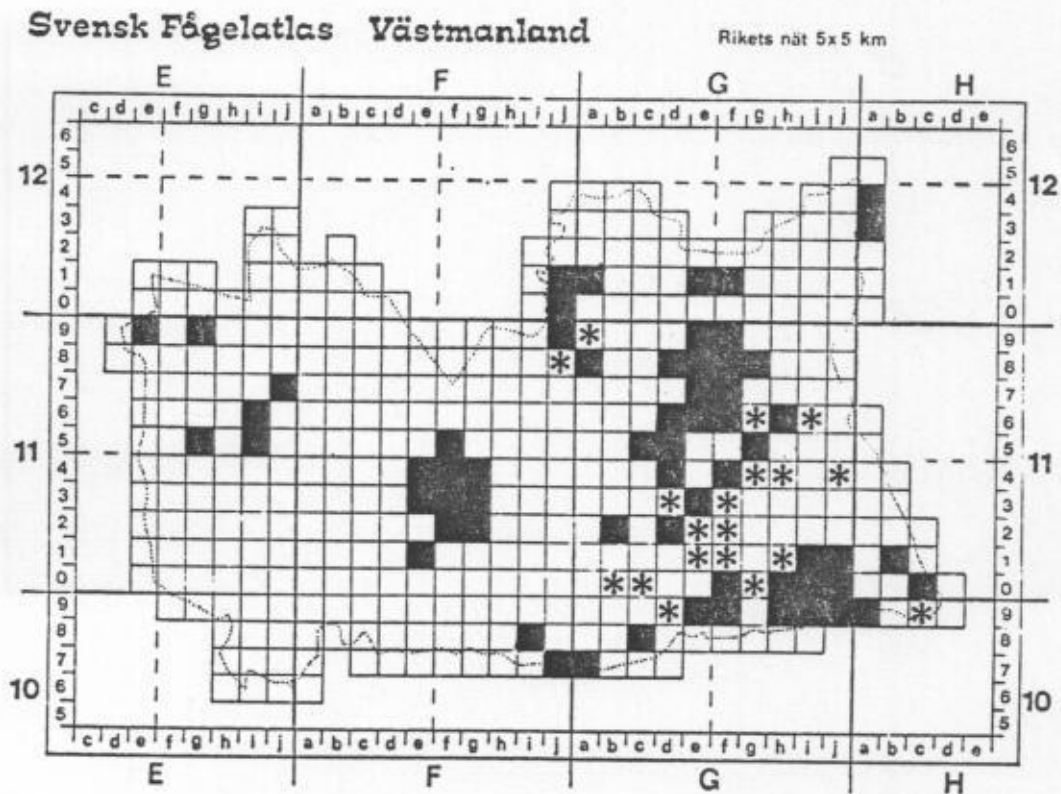

SVENSK FÅGELATLAS - VÄSTMANLAND
meddelande nr 3

Lars Lindell

Allmänt

Projektet Svensk fågelatlas har nu fullbordat sin andra säsong av de planerade tio. Inventeringarna i Västmanland resulterade i att ytterligare 26 rutor färdiginventerades, samt att ett tiotal ytor halvinventoryerades. Fördelningen av de inventerade ytorna framgår av figur 1.

Figur 1. Inventerade rutor 1974-75.

- = färdiginventerade
- * = delvis inventerade, ej färdiga

Följande rutor färdiginventerades 1975:

10F 8i	Jan Wilhelmson	11G 5d	Thomas Forsberg	
10G 8c	Arne Eklöw	5g	Mikael Dahlbom	
	9f	Thomas Skoglund	7f	Stefan Björklund
11E 9e	Carl-Ivan Carlsson	8a	Karl-Göran Lundekvist	
	9g	Anders Lindell	8e	Bo Eriksson
11F 1e	Bertil Forsberg	8f	Bo Eriksson	
11G 0i	Bo Kumlin	8g	Stefan Björklund	
	0j	Anders Andersson	9e	Erik Andersson
	1i	Lars Lindell	11H 0c	Lars Lindell
	1j	Henry Hirsimäki	1b	Kjell Ingeström
2d	Per Eriksson	12G 1a	Hans Ek	
4d	Sören Larsson	1e	Kjell Eklund	
5c	Jan Schylström	1f	Kjell Eklund	

Dessa inventerare tackas för visat intresse och goda resultat. Sammanlagt har närmare 700 timmar nedlagts på fältarbetet!

Intensivinventering

I juni 1975 gjordes försök med inventeringar av expeditionstyp i västra Västmanland och med mycket gott resultat inventerades ytan 11E 9g under helgen 14-15.6. Fyra personer deltog och arbetade efter noggrant kartstudium inom skilda biotoper. Var och en genomströvede sin del av området under ett antal timmar, sedan jämfördes resultaten och slutligen gjordes en gemensam översikt av antalet noterade arter med markering av högsta erhållna kriterium för varje art. Eftersom antalet persontimmar läggs ihop, kan en yta klaras av jämförelsevis snabbt. Årets expedition använde 28 timmar inom ytan och ett bra riktmärke för denna typ av inventering torde vara: en ruta per dygn och bilbesättning. Samtliga deltagare i år var mycket positiva till detta sätt att inventera - inte minst är det stimulerande att arbeta i grupp och dessutom syns resultaten snabbt.

Med denna metod är det visserligen inte möjligt att följa instruktionerna hundra procentigt - dubbelkontroller av sjungande individer av många vanliga arter måste exempelvis slopas - men fördelarna med denna inventeringsmodell är så många, att de utan tvekan uppväger de få nackdelarna. Med tanke på att de västra delarna av landskapet är tämligen ornitologfattiga blir det också nödvändigt att dessa trakter åtminstone delvis inventeras genom expeditioner. Artsammansättningen är där också så pass intressant att den ytterligare sporrar - 1975 noterades t.ex. gluttsnäppa och gråsiska i expeditionsrutan. Och inte allt för långt in på värmlandssidan finns t.ex. häckande videsparv...!

Resultat

I denna sammanställning presenteras utbredningskartor för duvhök, storspov, tretåig hackspett, korp, näktergal och stenknäck (figur 2-7). Dessa är förvisso väldigt bristfälliga, men ger ändå en vision av de resultat vi kommer att erhålla.

Efter 1974 års inventeringar konstaterades att 23 arter hade noterats i samtliga ytor. Detta antal krympte efter 1975 års arbeten och gemensamma för de 63 färdiginventerade ytorna är nu endast fiskmås, ringduva, gök, större hackspett, kråka, talgoxe, björktrast, rödvingetrast, koltrast, rödhake, trädgårdssångare, lövsångare, kungsfågel, svartvit flugsnappare, trädpiplärka och bofink.

Några ovanliga arter från de under 1975 färdiginventerade ytorna, samt antalet rutor de påträffats i inom parentes: smådopping (1 häckfynd),

sångsvan (2), bläsand (1 häckfynd), gluttsnäppa (1), hornuggla (6), nattskärva (3), kungsfiskare (1), vittryggig hackspett (1), trädlärka (3), nötkråka (3), strömstare (1), varfågel (1), stenknäck (5), rosenfink (5), bergfink (6) och ortolansparv (9).

Andra udda arter 1975 var bl.a. snatterand, blå kärrkök, pilgrimsfalk, större strandpipare, silvertärna, råka, flodsångare, trastsångare, kärrsångare och mindre flugsnappare.

Inför 1976

Till säsongen 1975 bokades drygt 55 rutor, men endast 26 färdiginventerades. Det innebär att vi inte uppnådde det årliga målet på 36-37 rutor (365 rutor på tio år). Orsaken till detta är osäker, men till viss del beror det på konkurrens från andra inventeringsprojekt. Svårigheterna att få tiden att räcka till bör dock kunna avhjälpas genom en planering av inventeringen på ett tidigt stadium. Trots allt har man i regel efter tre-fyra ordentliga besök, kanske kompletterade med något tidigt vårbesök och någon kvälls- eller nattkursion, en fullt acceptabel bild av ytans häckfågelbestånd.

Alla intresserade ombedes att så snart som möjligt höra av sig med önskemål om rutor, protokollblanketter o.dyl.

En nyhet 1976 blir att atlasinventerarna på försök kommer att till-sändas en blankett, där översiktliga uppgifter om rutans biotoper kan noteras. Detta framför allt för att vi skall kunna registrera skydds-värda skogsområden, myrar o.s.v. - uppgifter som kan komma väl till pass i fågelskyddsarbetet.

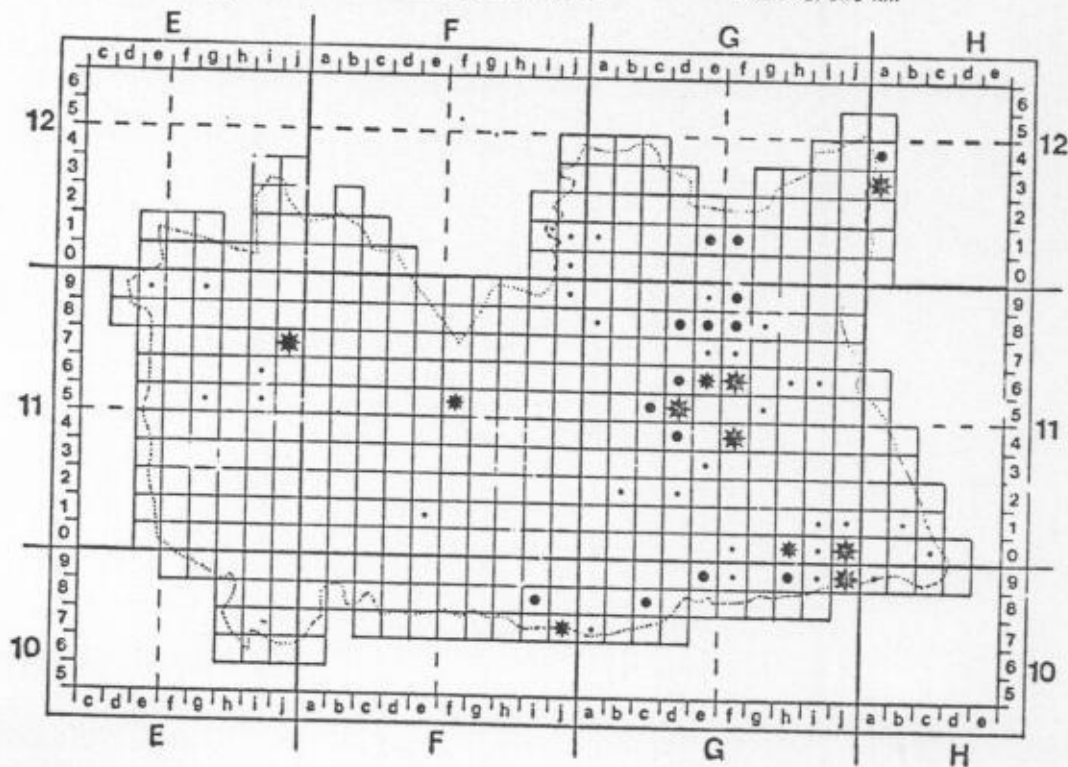
I VF 1976:1 kommer en riksomfattande presentation av 1975 års atlas-verksamhet i Sverige.

Symboler i figur 2-7:

- * säkerställd häckning (indic 11-20)
- * trolig häckning (indic 5-10)
- möjlig häckning (indic 1-4)
- arten ej observerad i rutan

Svensk Fågelatlas Västmanland

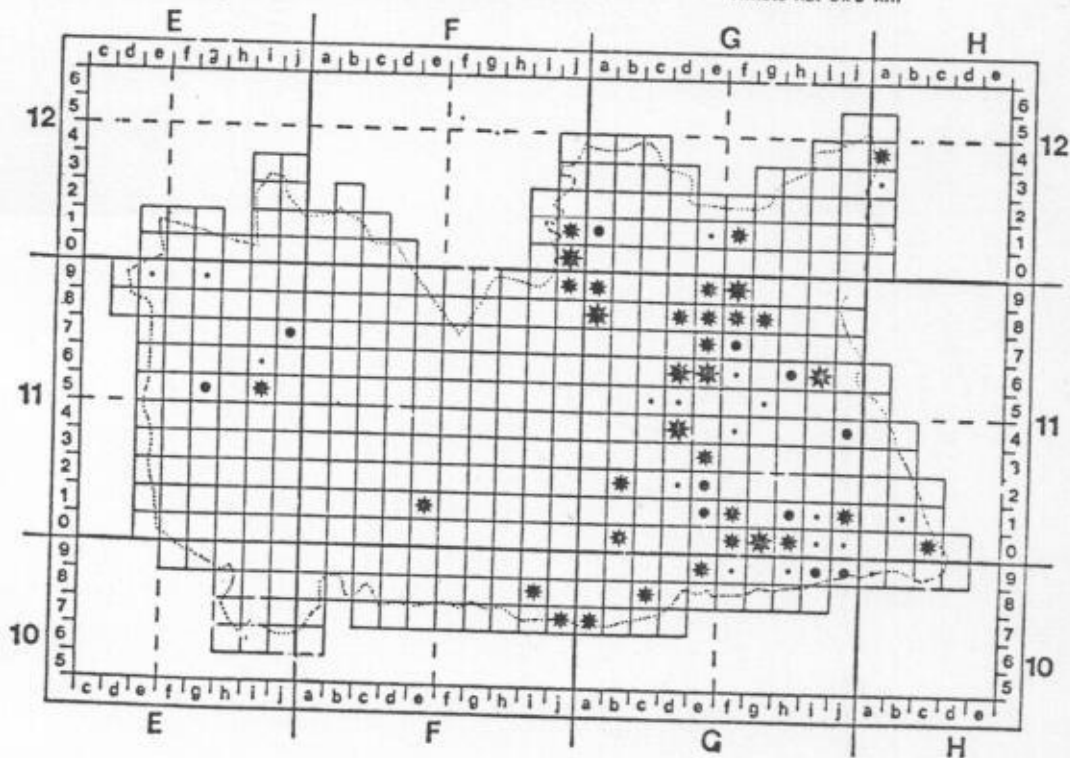
Rikets nät 5x5 km

Figur 2. Duvhök.

Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

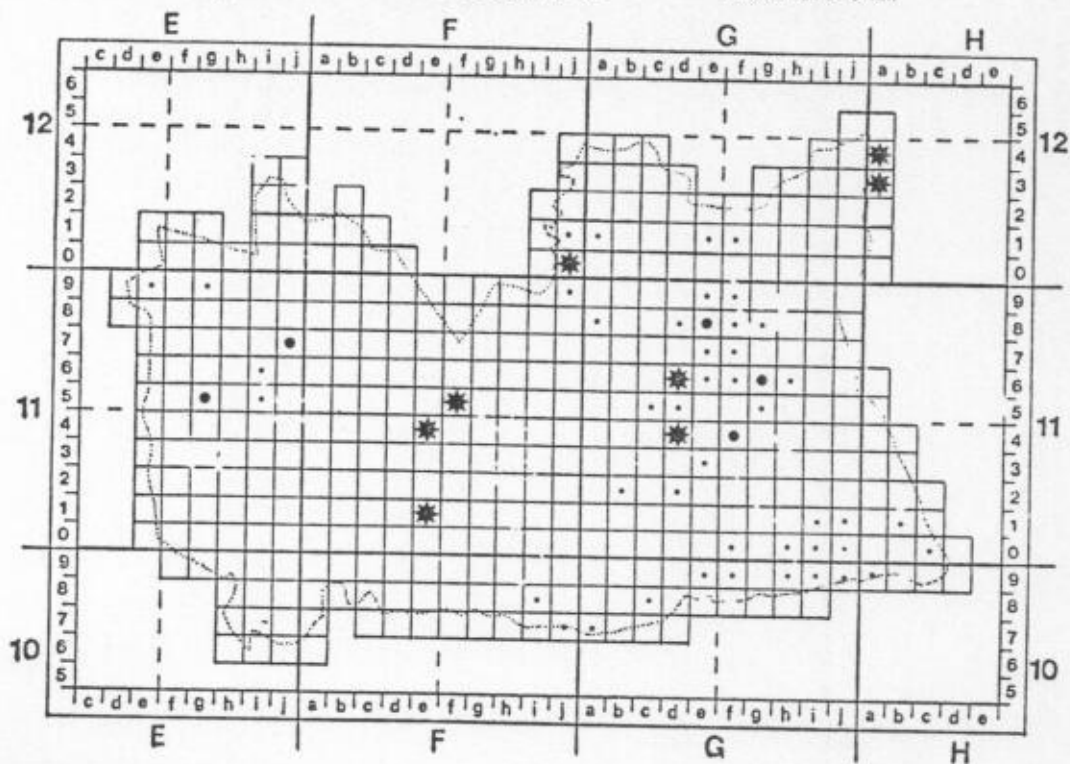

Figur 3. Storspov.

Svensk Fågelatlas Västmanland

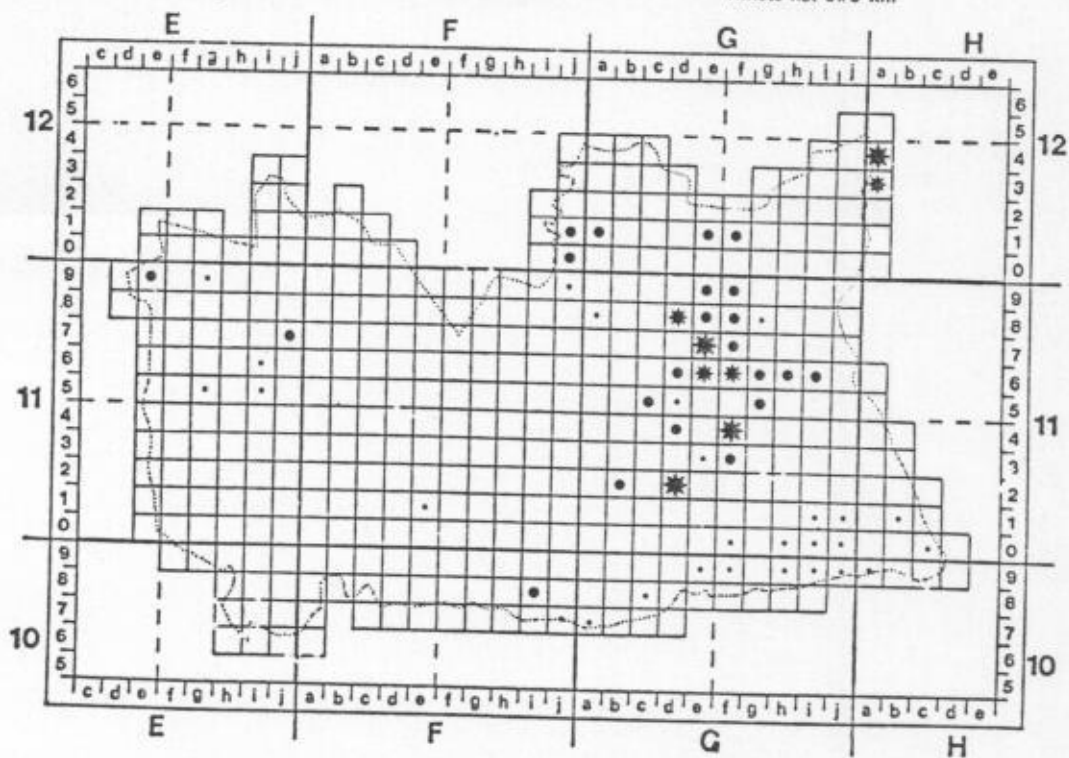
Rikets nät 5x5 km

Figur 4. Tretåig hack.

Svensk Fågelatlas Västmanland

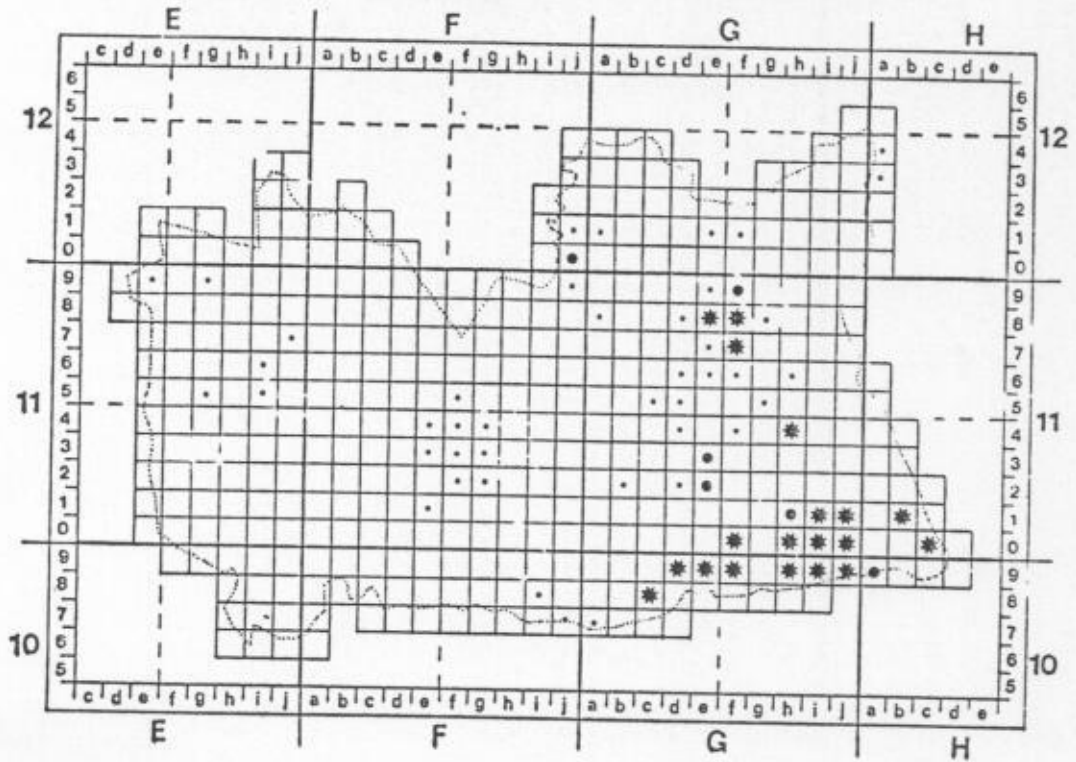
Rikets nät 5x5 km

Figur 5. Korp.

Svensk Fågelatlas Västmanland

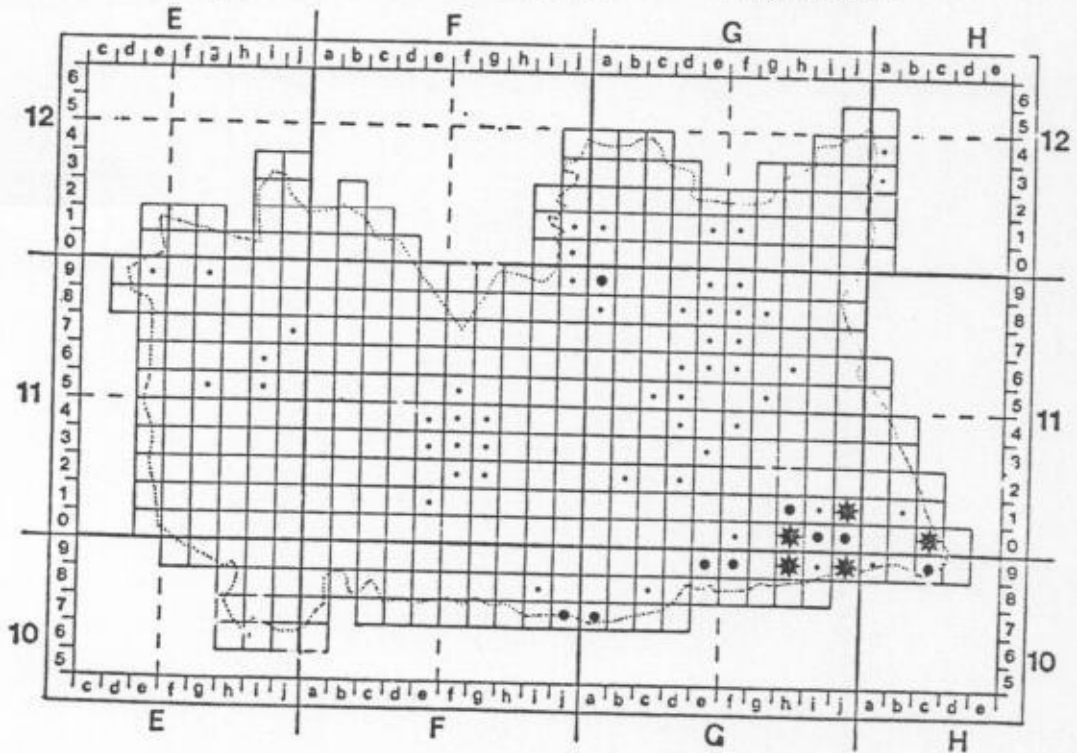
Rikets nät 5x5 km

Figur 6. Näktergal.

Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

Figur 7. Stenknäck.